

Julkisyhteisöjen menot tehtävittäin

2017

Sosiaaliturvan menojen kasvu hidastui vuonna 2017

Sosiaaliturvan osuus julkisyhteisöjen sulautetuista kokonaismenoista oli 45,9 prosenttia vuonna 2017. Suhdeluku pysyi lähes edellisvuoden tasolla nousten 0,2 prosenttiyksikköä vuodesta 2016.

Julkisyhteisöjen menojen tehtäväjakauma vuonna 2017

	Tehtävän osuus kokonaismenoista, %	Tehtävän osuus nettomenoista, % ¹⁾	Tehtävän osuus kulutusmenoista, %
G01 Yleinen julkishallinto	14,6	10,8	12,7
G02 Puolustus	2,3	2,5	5,3
G03 Yleinen järjestys ja turvallisuus	2,1	2,1	4,3
G04 Elinkeinoelämän edistäminen	7,9	7,4	8,5
G05 Ympäristönsuojelu	0,4	0,3	0,6
G06 Asuminen ja yhdyskuntapalvelut	0,6	0,2	0,4
G07 Terveystieteiden tutkimus	13,1	12,9	25,0
G08 Vapaa-aika, kulttuuri ja uskonto	2,7	2,7	3,8
G09 Koulutus	10,5	10,9	17,9
G10 Sosiaaliturva	45,9	50,2	21,6
G0 Tehtävät yhteensä	100,0	100,0	100,0

1) Nettomenot = kokonaismenot vähennettynä saaduilla myynti- ja maksutuloilla sekä tuotoksella omaan loppukäyttöön.

Julkisyhteisöjen kokonaismenot kasvoivat vuonna 2017 0,4 prosenttia eli 484 miljoonaa euroa edellisvuodesta. Edellisvuosien tapaan julkisyhteisöjen menot kasvoivat eniten sosiaaliturvan osalta. Sosiaaliturvaan kohdistuneet menot kasvoivat 0,7 prosenttia eli 395 miljoonaa euroa vuodesta 2016 ja yhteensä menoja oli 55,6 miljardia euroa. Suurin osa sosiaaliturvan menojen lisäyksestä selittyy vanhuuteen liittyvien menojen kasvusta. Vanhuuteen liittyvien menojen kasvu puolestaan selittyy maksettujen työeläkkeiden kasvulla. Vuosien 2010–2016 välillä sosiaaliturvan menot kasvoivat keskimäärin 4,3 prosenttia vuosittain. Vuonna 2017 sosiaaliturvan menojen kasvua hidastivat etenkin edellisvuotta pienemmät työttömyysetuusmenot. Vuoden 2017 julkisyhteisöjen kokonaismenojen kasvua hillitsi myös koulutukseen liittyvien menojen vähentyminen sekä palkansaajakorvausmenojen alentuminen.

Julkisyhteisöjen sulautetuista kokonaismenoista 25,9 prosenttia oli valtionhallinnon, 39,5 prosenttia paikallishallinnon ja 34,6 prosenttia sosiaaliturvarahastojen menoja.

Valtionhallinnon sulauttamattomat kokonaismenot kasvoivat edellisestä vuodesta 0,3 prosenttia eli 163 miljoonaa euroa. Paikallishallinnon kokonaismenot kasvoivat 0,5 prosenttia eli 255 miljoonaa euroa. Eläkemenojen kasvun vuoksi työeläkelaitoksien menot kasvoivat 3,6 prosenttia eli 915 miljoonaa euroa. Muiden sosiaaliturvarahastojen menot kasvoivat 0,2 prosenttia eli 43 miljoonaa euroa.

Menolajeista eniten kasvoivat tavaroiden ja palveluiden ostot (välituotekäyttö), noin 709 miljoonaa euroa eli 3,0 prosenttia aiemmasta vuodesta. Myös rahamääräiset sosiaalietuudet kasvoivat 400 miljoonaa euroa eli 0,9 prosenttia. Lisäksi kiinteän pääoman bruttomuodostus (investoinnit) kasvoivat 3,5 prosenttia eli noin 307 miljoonaa euroa. Maksetut palkansaajakorvaukset supistuivat 695 miljoonaa euroa eli 2,4 prosenttia.

Vuonna 2017 julkisyhteisöjen kokonaismenot olivat 121,3 miljardia euroa eli 54,2 prosenttia suhteessa bkt:hen. Nettomenot olivat 106,0 miljardia euroa ja niiden bkt-suhde oli 47,4 prosenttia. Kulutusmenot laskivat 0,1 prosenttia ja ne olivat 51,5 miljardia euroa eli 23,0 prosenttia suhteessa bkt:hen.

Julkisyhteisöjen kokonaismenot ovat luonteeltaan bruttomenoja. Ne sisältävät merkittävän määrän julkisyhteisöjen välisiä ostomenoja, jotka ovat samalla myös julkisyhteisöjen tuloja.

Vertailukelpoisempi tunnusluku, nettomenot, saadaan vähentämällä kokonaismenoista myynti- ja maksutulot sekä tuotos omaan loppukäyttöön, jolloin palveluista saadut tulot, kuten julkisyhteisöjen väliset palveluostot ja omaan käyttöön tuotettujen investointien tuotantokustannukset eivät vaikuta tunnuslukuun. Nettomenoista ei kuitenkaan ole vähennetty julkisyhteisöjen toisilleen tai itselleen maksamia veroja kuten arvonlisäveroa eikä sosiaalivakuutusmaksuja.

Vertailukelpoinen mittari on myös julkisyhteisöjen kulutusmenot, joka kuvaa julkisyhteisöille palvelujen tuotannosta aiheutuneita juoksevia menoja, vähennettyinä palveluista saaduilla palvelumaksuilla ja muilla palveluiden myyntituloilla.

Sisällys

Taulukot

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Julkisyhteisöjen kokonaismenot tehtävittäin ja sektoreittain 2017, miljoonaa euroa.....	4
Liitetaulukko 2. Julkisyhteisöjen kulutusmenot tehtävittäin ja sektoreittain 2017, miljoonaa euroa.....	4
Liitetaulukko 3. Julkisyhteisöjen menot taloustoimittain ja sektoreittain 2017, miljoonaa euroa.....	4
Laatuseloste: Julkisyhteisöjen menot tehtävittäin	5

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Julkisyhteisöjen kokonaismenot tehtävittäin ja sektoreittain 2017, miljoonaa euroa¹⁾

	S13 Julkisyhteisöt	S1311 Valtionhallinto	S1313 Paikallishallinto	S1314 Sosiaaliturvarahastot
G0 Tehtävä yhteensä	121 304	59 577	48 981	44 952
G01 Yleinen julkishallinto	17 682	13 132	8 754	87
G02 Puolustus	2 810	2 810	..	..
G03 Yleinen järjestys ja turvallisuus	2 550	2 077	506	..
G04 Elinkeinoelämän edistäminen	9 602	6 646	3 260	..
G05 Ympäristönsuojelu	453	323	146	..
G06 Asuminen ja yhdyskuntapalvelut	732	318	423	..
G07 Terveydenhuolto	15 835	6 313	13 155	2 416
G08 Vapaa-aika, kulttuuri ja uskonto	3 275	1 538	1 986	..
G09 Koulutus	12 716	7 042	8 385	865
G10 Sosiaaliturva	55 649	19 378	12 366	41 584

1) Julkisyhteisöjen kokonaismenot sulautettuja, alasektoreiden sulauttamattomia.

Liitetaulukko 2. Julkisyhteisöjen kulutusmenot tehtävittäin ja sektoreittain 2017, miljoonaa euroa

	S13 Julkisyhteisöt	S1311 Valtionhallinto	S1313 Paikallishallinto	S1314 Sosiaaliturvarahastot
G0 Tehtävä yhteensä	51 479	13 476	34 379	3 624
G01 Yleinen julkishallinto	6 520	2 728	3 744	48
G02 Puolustus	2 705	2 705	..	..
G03 Yleinen järjestys ja turvallisuus	2 213	1 743	470	..
G04 Elinkeinoelämän edistäminen	4 356	3 041	1 315	..
G05 Ympäristönsuojelu	301	222	79	..
G06 Asuminen ja yhdyskuntapalvelut	200	68	132	..
G07 Terveydenhuolto	12 894	158	10 588	2 148
G08 Vapaa-aika, kulttuuri ja uskonto	1 966	554	1 412	..
G09 Koulutus	9 190	1 644	7 497	49
G10 Sosiaaliturva	11 134	613	9 142	1 379

Liitetaulukko 3. Julkisyhteisöjen menot taloustoimittain ja sektoreittain 2017, miljoonaa euroa¹⁾

	S13 Julkisyhteisöt	S1311 Valtionhallinto	S1313 Paikallishallinto	S1314 Sosiaaliturvarahastot
Väliuotekäyttö	24 404	6 606	16 639	1 159
Palkansaajakorvaukset	28 019	6 397	20 999	623
Maksetut tukipalkkiot	2 703	2 237	466	..
Omaisuusmenot	2 244	2 108	128	39
Sosiaalietuudet	48 971	4 681	4 470	39 820
Maksetut tulonsiirrot	5 280	32 691	1 387	3 267
Pääoman bruttomuodostus ja muiden kuin rahoitusvarojen hankinta	8 962	4 081	4 874	7
Maksetut pääomansiirrot	513	610	3	10
Muut menot	208	166	15	27
Kokonaismenot	121 304	59 577	48 981	44 952

1) Julkisyhteisöjen (S13) tason omaisuusmenot, tulonsiirrot, pääomansiirrot ja kokonaismenot sulautettuja, alasektoreiden sulauttamattomia

Laatuseloste: Julkisyhteisöjen menot tehtävittäin

Tilaston tietosisältö ja käyttötarkoitus

Tilasto kuvaa julkisyhteisöt-sektorin ja sen alasektoreiden kokonaismenojen jakautumista tehtävittäin Euroopan kansantalouden tilinpidon (EKT 2010) tehtäväluokituksen COFOG (Classification of the Functions of Government) mukaan sekä menolajeittain. Tilaston avulla voidaan seurata talouspolitiikan tavoitteiden toteutumista julkisten menojen rakenteen muutosten avulla.

Tilasto pohjautuu kansantalouden tilinpidon tietoihin.

Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Tilasto on kansantalouden tilinpidon mukainen johdettu tilasto. Tilaston perusjoukko, käytetyt perusaineistot ja tutkimusasetelma ovat samat kuin kansantalouden tilinpidossa. Tilasto on kokonaistutkimus ja tiedot saadaan valtion kirjanpitoaineistosta, kuntien ja kuntayhtymien tilinpäätöksiin perustuvasta tilastokyselystä sekä sosiaaliturvarahastojen tuloslaskelmista, vuosikertomuksista ja tilastoista. Lähteenä ovat myös julkisyhteisöihin luokiteltujen yhtiöiden tilinpäätöstiedot.

EU:n jäsenmaat toimittavat julkisyhteisöjen menoja tehtävittäin koskevat tiedot Eurostatille pohjautuen Euroopan parlamentin ja neuvoston EKT 2010 -asetukseen.

Tilastossa käytetyt luokitukset ovat sektoriluokitus, julkisyhteisöjen tehtäväluokitus sekä menolajiluokitus. Sektoriluokitus löytyy Tilastokeskuksen luokitustietokannasta. Sektoriluokituksen mukaan julkisyhteisöihin Suomessa luetaan valtio, kunnat ja kuntayhtymät, Ahvenanmaan maakuntahallinto sekä sosiaaliturvarahastot. Valtio- ja kuntasektoriin ei lueta sellaisia valtion ja kuntien liikelaitoksia, jotka ovat markkinatuottajia. Valtiosektoriin luetaan budjettitalouden ohella mm. budjetin ulkopuoliset rahastot, yliopistot, Yleisradio, Senaatti-Kiinteistöt ja yliopistojen kiinteistöyhtiöt. Paikallishallintosektoriin luetaan kunnat ja kuntayhtymät, ammattikorkeakoulu-yhtiöt sekä kuntien omistamat yhtiöt, jotka tuottavat palveluja lähinnä omistajilleen. Sosiaaliturvarahastoihin luetaan Suomessa julkisen vallan säätämää sosiaaliturvaa hoitavat yksiköt. Näitä ovat perusturva toteuttavat yksiköt, kuten Kansaneläkelaitos, Työttömyysvakuutusrahasto, työttömyyskassat, sairauskassat, työttömyyskassat, lakisääteistä työeläkevakuutusta hoitavat yhtiöt, eläkesäätiöt, eläkekassat ja julkiset laitokset (esim. Keva). Työeläkelaitokset määriteltiin tilastoinnissa osaksi Suomen julkisyhteisöjä EU:n komission tammikuussa 1997 tekemällä erityisellä päätöksellä.

Menolajit, jotka perustuvat EKT 2010:n taloustoimiin, ovat:

- Välituotekäyttö
- Maksetut verot (pl. pääomaverot)
- Palkansaajakorvaukset
- Tukipalkkiot
- Omaisuusmenot
- Sosiaalietuudet (ml. luontoismuotoiset sosiaalietuudet)
- Muut tulonsiirrot
- Pääomansiirrot
- Pääoman bruttomuodostus
- Valmistamattomien muiden kuin rahoitusvarojen nettohankinnat

Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Tilastossa käytetty kokonaismenojen käsite perustuu yllämainittuun EKT 2010 -asetukseen.

Julkisyhteisöt yhteensä -tasolla kokonaismenot esitetään sulautettuna siten, että alasektoreiden väliset korot, sekä tulon- ja pääomansiirrot eliminoidaan. Alasektoreiden tasolla menot esitetään sulauttamattomina.

Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Tilasto on vuositilasto ja ilmestyy kerran vuodessa helmikuun alussa. Vuonna t ilmestyvä tilasto koskee vuotta t-2 ja sitä aikaisempia vuosia. Tilaston tiedot ovat vuoden t-2 osalta tarkistettuja ennakkotietoja ja aikaisempien vuosien osalta lopullisia tietoja.

Tiedot voivat muuttua kansantalouden tilinpidon tietojen tarkentuessa.

Tietojen saatavuus ja läpinäkyvyys/selkeys

Tilasto julkaistaan Tilastokeskuksen internet-sivuilla, josta löytyvät myös tilaston metatiedot (<http://tilastokeskus.fi/til/jmete/index.html>).

Tiedot julkaistaan myös kansantalouden tilinpidon julkaisussa, joka ilmestyy vuosittain helmikuussa. Tiedot löytyvät julkaisun taulukosta 5.1 Julkisyhteisöjen kokonaismenot tehtävittäin ja alasektoreittain sekä 5.2 Julkisyhteisöjen sulautetut menot tehtävittäin ja menolajeittain.

Tilastojen vertailukelpoisuus

Tilaston tiedot ovat yhdenmukaisia kansantalouden tilinpidon tietojen kanssa ja kansainvälisesti vertailukelpoisia EU:n jäsenmaiden kesken. Vertailukelpoiset aikasarjat ovat saatavilla vuodesta 1990 alkaen. EU:n tilasto löytyy Eurostatin web-sivuilta.

Selkeys ja eheys/yhtenäisyys

Julkisyhteisöjen menot tehtävittäin ovat määritelmiltään yhteneväisiä EU:n kansantalouden tilinpidon (EKT 2010) määritelmien kanssa

Lisätietoja

Atte Virtanen 029 551 3685

Vastaava tilastojohtaja:

Ville Vertanen

rahoitus.tilinpito@stat.fi

www.tilastokeskus.fi

Lähde: Kansantalouden tilinpito, Tilastokeskus

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute

Tietopalvelu ja viestintä, Tilastokeskus
puh. 029 551 2220
www.tilastokeskus.fi

Julkaisutilaukset, Edita Publishing Oy
puh. 020 450 05
asiakaspalvelu.publishing@edita.fi
www.editapublishing.fi

ISSN 1796-0479
= Suomen virallinen tilasto
ISSN 1798-0593 (pdf)